Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk	Behandeld door:	Telefoon	Bijlagen:
		0086111055	Gino Damen	(0512) 386 436	

Onderwerp:
Perspectiefbrief 2022

Beetsterzwaag, 7 juni 2022
Verzonden op: 7 juni 2022

Geachte raad,

Hierbij bieden wij u de perspectiefbrief 2022 aan. Op 8 november 2021 heeft u de begroting 2022 vastgesteld. We zijn nu halverwege 2022 en maken de jaarlijkse tussenbalans op. In deze perspectiefbrief leest u over nieuwe ontwikkelingen, de ontwikkelingen rondom Oekraïne, de coronacrisis en de ontwikkeling van de financiële situatie.

Introductie

De werkelijkheid van vandaag kent een ontwikkeling die we vorig najaar niet konden voorzien. De zichtbare impact van de coronapandemie is in de eerste helft van het jaar afgenomen. Drie maanden geleden is Rusland de Oekraïne ingevallen met een oorlog als gevolg. De effecten van deze oorlog zijn zichtbaar in de dagelijkse gang van zaken. Energie is fors duurder geworden en grondstoffen uit zowel Oekraïne als Rusland zijn moeilijk en soms zelfs helemaal niet leverbaar. Ook de levering van producten uit het Verre Oosten is verstoord door lockdowns in China. Deze samenloop van factoren heeft een opdrijvend effect op de prijzen van grondstoffen en producten. Voor Opsterland betekent dit dat de kosten voor de uitvoering van diverse taken, zoals onderhoud van de openbare ruimte en de realisatie van scholen, harder stijgen dan voorzien.

Naast een economisch effect heeft de oorlog in de Oekraïne ook gevolgen op humanitair vlak. Meer dan 6 miljoen Oekraïners zijn gevlucht voor het oorlogsgeweld. Een klein deel van deze vluchtelingen is naar Nederland gekomen. In Opsterland worden ongeveer 130 mensen opgevangen. Gezamenlijk met de vele vrijwilligers is het de gemeente gelukt om de toestroom van vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen en ze te laten deelnemen aan het maatschappelijk en sociaal verkeer.

In het regeerakkoord van Rutte IV is een aantal voorstellen opgenomen die een grote impact op de gemeentelijke financiën hebben. Zo wordt de herijking van het verdeelmodel voor de algemene uitkering toch per 2023 ingevoerd, ondanks de bezwaren van de VNG en de adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om daarmee te wachten totdat de onderzoeken zijn afgerond. In het verlengde van het besluit voor 2021 en 2022 is de opschalingskorting opnieuw opgeschort en wel tot en met 2025.

Voor 2026 wordt de opschalingskorting volledig doorgevoerd voor het origineel geraamde bedrag. Daarnaast is het accres van de algemene uitkering (de jaarlijkse indexatie) vastgezet op een plus van 1 miljard t.o.v. het niveau 2022. Beide beslissingen hebben als effect dat de structurele ruimte voor 2026, ondanks dat hij positief blijft wel fors lager uitkomt dan de structurele ruimte voor 2025.

Ondertussen heeft het kabinet wel besloten om de aanvullende bezuiniging op de jeugdzorg van € 0,5 miljard niet als taakstelling bij de gemeenten neer te leggen, maar zelf de invulling te zoeken.

Omdat het laatste jaar van het meerjarenperspectief een structurele daling laat zien, kiest het college ervoor om terughoudend te zijn in het aangaan van structurele verplichtingen. Hierdoor is het mogelijk om het hele perspectief 2026 structureel sluitend te houden.

Uitgangspunt perspectiefbrief

De perspectiefbrief richt zich op de hoofdlijnen van het beleid, majeure beleidsimpulsen, grote projecten, grondexploitaties, ombuigingen en politiek relevante en risicovolle onderwerpen. Het uitgangspunt voor de perspectiefbrief is de begroting 2022 en de daarbij vastgestelde meerjarenraming 2022-2024 en het coalitieakkoord 2018-2022.

De peildatum voor het verwerken van informatie voor de begroting 2022 was begin september 2021. In deze perspectiefbrief behandelen we de ontwikkelingen vanaf die datum tot de nieuwe peildatum 1 juni 2022. Dit betekent dat we de effecten van de meicirculaire van het Rijk ook hebben verwerkt.

De financiële effecten van het coalitieakkoord 2022-2026 zijn niet in deze perspectiefbrief verwerkt. Dat zal gebeuren in de begroting 2023.

Resultaat perspectiefbrief 2022

Wij hebben de belangrijkste ontwikkelingen in deze perspectiefbrief toegelicht en verwerkt in de cijfers (zie tabel 1). De structurele baten en lasten over 2022 en verder geven na de perspectiefbrief een positief structureel resultaat voor 2022 van € 2,4 miljoen. Dit stijgt naar een structureel positief resultaat van € 3,2 miljoen in 2023. De jaren 2024 en 2025 hebben een structureel positief saldo van € 4,3 miljoen en € 5,4 miljoen. Het jaar 2026 sluit af met een structureel positief saldo van € 0,4 miljoen.

Uit de actualisering blijkt ook dat de begroting 2022 moet worden gewijzigd. Daarom is een voorstel tot een begrotingswijziging als bijlage bij deze brief gevoegd. Deze begrotingswijziging wordt ter vaststelling aan u voorgelegd.

Het financieel perspectief 2022 – 2026

Financieel overzicht	2022	2023	2024	2025	2026
Incidentele baten en lasten begroting 2022	-595.988	116.025	249.597	348.972	348.972
Structureel begrotingssaldo 2022	1.425.830	323.165	654.116	912.308	-294.435
Begrotingssaldo 2022	**829.842**	**439.190**	**903.713**	**1.261.280**	**54.537**
Begrotingsmuties nav raadsvoorstellen	-444.856	1.474	1.474	1.474	1.474
Structureel begrotingssaldo	**1.040.974**	**384.639**	**715.590**	**973.782**	**-232.961**

Circulaires	2022	2023	2024	2025	2026
Taakmutaties en doeluitkeringen	1.288.895	314.594	306.902	185.361	191.997
Acress en nominal ontwikkeling	2.879.275	5.728.920	7.199.912	8.107.754	4.204.148
Opschalingskorting	425.985	617.024	821.381	1.028.613	-
Woningbouw en volkshuisvestingkorting	-	-385.640	-384.477	-380.806	-
Herijking gemeentefonds	-	-223.410	-544.863	-544.863	-544.863
Overige mutaties	-515.979	297.446	-347.899	-252.727	629.485
Saldo meicirculaire	**4.078.176**	**6.348.934**	**7.050.956**	**8.143.332**	**4.480.767**
Structureel begrotingssaldo na verwerking meicirculaire	**5.119.150**	**6.733.573**	**7.766.546**	**9.117.114**	**4.247.806**

Totaaloverzicht alle aanvragen	2022	2023	2024	2025	2026
Incidenteel	964.531	541.778	116.581	617.924	300.975
Structureel	2.640.258	3.472.191	3.400.430	3.715.304	3.840.046
Totaal Aanvragen en Mutaties op te nemen	**3.604.789**	**4.013.969**	**3.517.011**	**4.333.228**	**4.141.021**

Prognose Begrotingssaldo	2022	2023	2024	2025	2026
Incidenteel	-1.620.519	-425.753	133.016	-268.952	47.997
Structureel	2.478.892	3.261.382	4.366.116	5.401.810	407.760
Prognose Begrotingssaldo	**858.373**	**2.835.629**	**4.499.132**	**5.132.858**	**455.757**

Tabel 1: het perspectief 2022 – 2026

Ruimtelijke ontwikkelingen

Omgevingswet - Omgevingsvisie

Met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2023 worden de regels voor ruimtelijke projecten gebundeld en vereenvoudigd. Het gaat hierbij onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De nieuwe wet zorgt voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving, ruimte voor lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming. Daarnaast wordt de participatie bevorderd. Bijvoorbeeld door inwoners en ondernemers zo goed mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling van de leefomgeving.

De implementatie van de Omgevingswet is complex en gaat tot zeker 2029 duren. De Omgevingswet vraagt om een andere manier van werken die gericht is op het begeleiden van wensen uit de samenleving. “Ja mits” zal daarbij vaker het uitgangspunt zijn. Het principe van het participatiestelsel, waarop de netwerksamenleving is gebaseerd, is ook het uitgangspunt voor de Omgevingswet. Opsterland heeft in 2015 een Omgevingsvisie opgesteld (feitelijk een structuurvisie onder de Wro). Besloten is deze te actualiseren en een kwaliteitsslag te slaan. In mei 2022 is hiervoor het participatieproces gestart.

Deltaplan Noord-Nederland (en Lelylijn)

Op basis van een adviesrapport is de Lelylijn op de noordelijke en landelijke agenda gekomen. Met de provinciale lobby voor de Lelylijn komt ook de economische potentie van de A7-as nadrukkelijker naar voren. In dit verband kunnen we verwijzen naar het Deltaplan voor Noord-Nederland dat wordt opgesteld door de provincie na een in de 2e Kamer aangenomen motie (december 2020).
In het kader van het Deltaplan is een woningbouwprognose voor de drie noordelijke provincies en Flevoland genoemd van 220.000 woningen boven op de autonome groei van 100.000 woningen. Het is realistischer om uit te gaan van een bandbreedte van +25.000 tot +75.000 woningen. Hiervoor zijn

nog geen specifieke locaties benoemd. Te zijner tijd is nog een vervolg nodig over verschillende woonmilieus, doelgroepen en geografische locaties.

Energietransitie

De energietransitie is een grote en complexe opgave en raakt ook andere beleidsterreinen.
De belangrijkste onderwerpen zijn energiebesparing, opwek van duurzame energie, uitvoering Regionale Energiestrategie (RES), onderzoek naar Lokaal Energiebedrijf, ondersteuning lokale initiatieven, locaties voor zonneparken, plaatsing van windturbines, verduurzaming gemeentelijk vastgoed en invulling geven aan de transitievisie warmte (uitfasering van aardgas).

Natuur & Landbouw

Opsterland is een plattelandsgemeente met een agrarisch karakter. De grondgebonden agrarische bedrijfsvoering is dominant. Met provincie, Wetterskip, landbouw, natuurverenigingen, terrein beherende organisaties en anderen wordt gewerkt aan een natuur inclusieve(re) samenleving. Wij sluiten aan bij de Agenda Biodiversiteit van de provincie Fryslân en het Friese Uitvoeringsprogramma Stikstof.

Natuurinclusieve landbouw
Voor een vitale en toekomstbestendige ontwikkeling van het platteland is het vraagstuk hoe de omslag te maken naar een vorm van landbouw die zowel ecologisch als economisch duurzaam is en bijdraagt aan herstel van biodiversiteit, landschap, dierenwelzijn en gezonde voeding.

Stikstofprogramma; Rijk, Provincie, gemeente
In het regeerakkoord is een Nationaal Programma Landelijk Gebied aangekondigd, dat de uitdagingen in de landbouw en natuur aanpakt met een transitiefonds, waarin tot 2035 cumulatief een bedrag van 25 miljard euro beschikbaar komt. Uitgangspunt van het kabinet is het streven om met agrarische ondernemers in overleg afspraken te maken over vermindering van de stikstofbelasting.

Provincie en Fries Uitvoeringsprogramma Stikstof.
Bij de ontwikkeling van de gebiedsgerichte aanpak werkt de provincie Fryslân samen met Friese sectorpartijen uit de landbouw, natuur, bouw, mobiliteit, industrie en medeoverheden. Deze aanpak moet zorgen voor een verbetering van de condities in de gebieden direct rondom 11 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden; drie hiervan liggen in de gemeente Opsterland.

Regiodeal Zuidoost-Friesland

Met de Regiodeal Zuidoost-Friesland dragen we bij aan de Brede Welvaart. Het Rijk heeft met verschillende regionale partners Regiodeals afgesloten ter versterking van de regio's en daarmee de samenleving. Uitgangspunt is de eigen regionale kracht. De Regiodeal omvat meer dan het uitvoeren van een waaier aan samenhangende projecten bij de zeven partners. Er is ook extra aandacht voor uitwisseling van kennis en expertise tussen de verschillende overheden (gemeenten, Provincie, Wetterskip en Rijk). In dat kader staat de regionale samenwerking prominent op de agenda. In het regeerakkoord Rutte IV is een nieuwe Regio-envelop opgenomen. Deze Regio-envelop ligt nu bij de minister van BZK (was LNV). Het Regiobestuur buigt zich in 2022 over het voorbereiden van een nieuwe aanvraag.

Bouwen en Wonen

Demografische prognoses laten zien dat de bevolkingsopbouw de komende jaren zal wijzigen. Tussen nu en 2035 zal de bevolking van de gemeente naar verwachting afnemen. Het aantal huishoudens neemt in deze periode nog toe. Opsterland heeft 13.282 woningen, waarvan het eigendom is verdeeld over de twee woningcorporaties (ongeveer 2780, ca. 21%) en particulieren (10.502, ca 79%). De ambitie is om, rekening houdend met de demografische ontwikkelingen en de eisen ten aanzien van duurzaamheid, de woningvoorraad zowel kwantitatief als kwalitatief aan te laten sluiten op de behoefte van de huidige en toekomstige inwoners. Hiervoor wordt de huidige woonvisie

geactualiseerd, prestatieafspraken gemaakt met de twee woningbouwcorporaties en gesprekken gevoerd over de verschillende woningbouwinitiatieven.

Bedrijventerreinen

Voor Noord–Nederland is het van belang te zorgen voor voldoende ontwikkelruimte voor bedrijven. Het doel is om het aanbod aan locaties voor bedrijven aan te laten sluiten bij de vraag. De bedrijventerreinen van Opsterland hebben intrinsiek een hoge kwaliteit; met name noemen we hier de bedrijventerreinen Overtoom en Drachten A7. Onderzocht wordt hoe en wanneer ze uitgebreid en/of getransformeerd kunnen worden.

Economie en arbeidsmarkt

Om de werkgelegenheid te bevorderen is het van belang te blijven investeren in de belangrijkste sectoren in de economie van Opsterland: het midden- en kleinbedrijf (mkb), de detailhandel, de horeca, recreatie & toerisme en de agrarische sector. Dorpen kunnen vitaal en leefbaar blijven wanneer lokale bedrijvigheid behouden blijft en tot wasdom kan komen. Daarvoor zetten we in op goed functionerende, aantrekkelijke en toekomstbestendige winkelgebieden in een veranderend retail landschap. Daarnaast is recreatie & toerisme een sector met potentie in Zuidoost-Friesland, samen met de grondgebonden agrarische bedrijfsvoering. Het is hierbij van belang dat er voldoende aandacht is voor het agrarisch ondernemen, ook vanwege de landbouwtransitie ten gevolge van het stikstofdossier, wat weer zijn effecten heeft op de natuur en het landschap. Goed contact met ondernemers is daarbij belangrijk.

Kleine initiatieven openbare ruimte

De laatste jaren is gewerkt aan de toegankelijkheid van de organisatie voor buurt- en particuliere initiatieven. In de praktijk zien we veel aanvragen binnenkomen voor kleine verbeteringen in de openbare ruimte. Omdat dit veelal gaat om een plus op de vastgestelde kwaliteit zijn hiervoor niet altijd middelen beschikbaar.

Veranderend onderhoud door klimaatsverandering

De Opsterlandse kapitaalgoederen (wegen, bruggen, riolering e.a.) vertegenwoordigen een waarde van meer dan een miljard euro. Het is belangrijk om goed op deze eigendommen te passen. Het uitstellen of versoberen van onderhoud leidt automatisch tot het versneld afschrijven van deze eigendommen. Om dit te voorkomen is het noodzakelijk dat het kleine en grote onderhoud volgens planning wordt uitgevoerd. De laatste jaren zijn de beschikbare middelen afgestemd op dit nodige onderhoud.
De klimaatverandering zorgt echter voor grotere weersextremen die een nieuw effect toevoegen aan de grondslagen waarop de onderhoudsplanning is gebaseerd. Inmiddels is duidelijk dat de lange droge periodes van de afgelopen jaren zorgen voor extra schades en het daardoor versneld moeten vervangen of repareren van deze kapitaalgoederen, wat hogere lasten met zich mee kan brengen.

IHP 2022-2035

In eindrapport Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2022 – 2035 zijn de beleidsuitgangspunten genoemd op het gebied van onderwijshuisvesting. Daarnaast zijn de schoolgebouwen getoetst op integrale kwaliteit en is beoogd om via de karakterisering en beleidsambitie te prioriteren, perspectieven te bieden en een investeringsplan op te stellen om te komen tot een meerjarenplanning voor schoolgebouwen over de periode 2022 – 2035. Hierbij wordt uitgegaan van twee urgentiecriteria, namelijk wettelijke zorgplicht en integrale kwaliteitsimpuls. Voor onze wettelijke zorgplicht gaat het om het voldoende capaciteit en de technische staat van schoolgebouwen. Tijdig anticiperen op veroudering van schoolgebouwen voorkomt verdere verschraling van het voorzieningenniveau en voorkomt tegelijkertijd dat toekomstige generaties worden belast met een verouderd vastgoedbestand, inclusief een bijbehorende financiële opgave. Bouwtechniek vormt maar een deel van de totale kwaliteit van een gebouw. De kwaliteit van een gebouw wordt ook bepaald door binnenklimaat, functionaliteit en verduurzaming.

Sociaal Domein

Het Sociaal Domein blijft in beweging en heeft een grote maatschappelijke en financiële impact op inwoners en de gemeente. Het komende jaar staan een aantal (wets)wijzigingen voor de deur waarvan de consequenties nog niet helder zijn. Tegelijk blijft de druk vanuit cliënten op de Wmo en de Jeugdzorg groot. Het maakt dat de gemeente Opsterland al eerder aan de slag is gegaan met het voorliggende veld en er een Preventie Agenda Opsterland is gelanceerd. De komende jaren vraagt het vasthoudendheid om daar voor de lange termijn aan te werken, ook als de effecten niet direct zichtbaar zullen zijn. Daarnaast zullen de gevolgen voor de economische ontwikkelingen, zo is althans de verwachting, ook zichtbaar worden in de inzet op het onderdeel Werk en Inkomen.

Financiën Sociaal Domein

Landelijke ontwikkelingen hebben zijn doorwerking in het gehele sociaal domein. Na de invoering van de decentralisaties in 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Waar het Rijksbudget voor deze taken afneemt, worden op lokaal niveau de gevolgen hiervan ervaren. Het college heeft zich in de afgelopen raadsperiode ingespannen om door betere monitoring meer grip te krijgen op de uitgaven in het Sociaal Domein en deze te beperken.

Naast onze lokale inspanningen worden we geconfronteerd met diverse landelijke ontwikkelingen. Er is landelijk extra geld beschikbaar gesteld voor de Jeugdzorg. Hoeveel extra geld er de komende jaren beschikbaar komt, is nog onzeker. Naast deze onzekerheid zien we ook andere ontwikkelingen die de kosten en het budget binnen het Sociaal Domein beïnvloeden. Hierbij valt te denken aan de wijziging van het woonplaatsbeginsel bij de bekostiging van de Jeugdzorg, de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, het (mogelijke) einde van de coronapandemie, de discussie over het abonnementstarief en een eigen bijdrage in het algemeen en de nieuwe verdeling van de budgetten voor het Sociaal Domein binnen het gemeentefonds. Al deze ontwikkelingen maken dat de uitgaven in het Sociaal Domein in een bepaalde mate moeilijk te voorspellen zijn.

Werk en Inkomen

Vanuit het landelijke coalitieakkoord 2021-2025 volgen voor de komende periode diverse beleidsmatige ontwikkelingen die ook het gebied van Werk en Inkomen beïnvloeden voor de gemeente Opsterland.

Per 1 januari 2023 verandert de leeftijdsgrens van de kostendelersnorm in de Participatiewet, IOAW, IOAZ, Algemene Nabestaandenwet en de Toeslagenwet. Deze wordt verhoogd van 21 jaar naar 27 jaar. Tevens investeert de overheid landelijk de komende jaren € 500 miljoen per jaar extra in het hervormen van de arbeidsmarkt, re-integratie en het aanpakken van armoede en schulden. Het is nog niet helemaal duidelijk hoe dat uitpakt voor de gemeente Opsterland.

Vanuit de arbeidsmarktregio Fryslân zal verder worden gewerkt aan een strategische agenda voor de hele regio voor de periode 2022-2026. Tevens zal gezamenlijk in de regio Zuidoost-Friesland verder worden gewerkt aan een betere match tussen werk en werkzoekenden met een grote afstand tot de regionale arbeidsmarkt.

Organisatie

We zijn als organisatie in beweging. In 2020 zijn we gestart met een organisatieontwikkelingstraject. Het doel van dit traject is de organisatie beter te laten aansluiten bij de rol van de gemeente in de netwerksamenleving, waar we naast inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties onderdeel van zijn. Dat doen we door nog integraler te werken, ook in de OWO-samenwerking en elders in de regio. Om dit doel te bereiken, zijn we begonnen met het aanpassen van de hoofdstructuur en de teamstructuur van de organisatie. We werken nu en de komende jaren aan de cultuuromslag die hierbij hoort.

De werkdruk in de organisatie is hoog. Op veel plekken in de organisatie is de bezetting kwetsbaar. Dit geldt met name bij bedrijfsvoering (financiën, ICT, communicatie), maar ook bij beleidsadvies. De grootste aanvraag voor middelen heeft te maken met ICT, waar het nodig is om de basis op orde te brengen. Hierbij spelen drie belangrijke ontwikkelingen. Ten eerste zijn de eisen aan informatiebeveiliging en bestrijding van cybercrime hoger geworden. Met de dreiging van cyberterreur wordt dit nog urgenter. Ten tweede is er nieuwe wetgeving, zoals de nieuwe Archiefwet, de Wet open overheid en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, die naast de eerdere wetgeving rond privacy en gegevensbeveiliging (AVG) om extra inspanningen vraagt. Ten slotte willen we onze uitvoering effectiever maken door slim gebruik van data, het datagedreven werken.

Een andere ontwikkeling betreft de werkplek van onze medewerkers. Nu de coronamaatregelen beëindigd zijn en er weer meer op kantoor gewerkt kan worden, is de verwachting dat veel medewerkers een deel van de week thuis blijven werken. De afgelopen twee jaren is gewerkt aan het realiseren van de eerste fase van de werkplek van de toekomst, namelijk zorgen dat de kantooromgeving is voorbereid op hybride werken. In 2022 wordt hard gewerkt aan het realiseren van de tweede fase, het kantoor van vandaag (= het daadwerkelijk hybride gaan werken) en het opstarten van de derde fase, een kantoor dat past bij aantrekkelijk werkgeverschap en dat de medewerkers stimuleert in het werken met andere partijen in de netwerksamenleving. Hier horen ook goede ICT-voorzieningen bij, een basisvoorwaarde om als organisatie goed te kunnen functioneren.

De gemeente koopt zijn gas en elektriciteit gezamenlijk in via de inkoopcombinatie OVEF. Voor het gas is er een contract afgesloten met Gasprom. Tot nu toe heeft de gemeente Gasprom gehouden aan het contract om zo zeker te stellen dat het gas wat de gemeente afneemt niet op de vrije markt voor een hogere prijs kan worden verkocht. Recent heeft de EU/Nederland het 5^{e} sanctiepakket aangekondigd. Een effect hiervan is dat er per oktober er geen zaken meer gedaan mogen worden met het bedrijf Gazprom. Dat betekent dat per oktober de afname van gas moet stoppen. De OVEF en de VNG zijn in overleg met de minister over hoe de afwikkeling van een stopzetting gaat en of er een compensatie mogelijk is.

De gevolgen voor begroting zijn op dit moment moeilijk in te schatten. Op dit moment zijn de gasprijzen in de markt ongeveer vier keer zo hoog dan de vastgeklikte leveringen (tot medio 2023) in het Gazprom contract. Als de afname per oktober gaat stoppen en de marktsituatie niet wijzigt lijkt het er op dat de energielasten voor gas in 2022 gaan stijgen. De kosten voor elektriciteit stijgen mee met de prijs van het gas. Er is momenteel nog geen beeld van hoeveel de stijging mogelijk kan gaan bedragen.

Afsluitend

Na vaststelling van de begroting 2022 hadden wij niet verwacht dat we opnieuw een afwijkend eerste half jaar zouden krijgen met een oorlog in de Oekraïne die begon nadat we net van de laatste Corona maatregelen afscheid hadden genomen. Ook het ingewikkelde landelijke coalitievormingstraject maakt dat in een aantal dossiers met grote invloed op de gemeentelijke financiën pas nu duidelijkheid is gekomen.

Die duidelijkheid geeft voor de kortere termijn veel ruimte om de uitdagingen waarvoor we staan vorm te geven. Op de langere termijn is er echter geen duidelijkheid over de structurele financiële ruimte. Die onzekere financiële toekomst maakt dat we een perspectief met een stevig voorbehoud presenteren als opmaat naar de begroting 2023.

Deze perspectiefbrief is nog beleidsmatig gebaseerd op het coalitieakkoord 2018-2022. De begroting 2023 zal de eerste begroting zijn waarin het coalitieakkoord 2022-2026 is verwerkt. In die begroting gaan we ons ook richten op het organiseren van die opgaven waarin de gemeente een leidende en/of coördinerende rol heeft. Via de VNG en andere kanalen blijven we bij het Rijk lobbyen voor passende middelen voor de jaren na 2025, zodat we die opgaven kunnen blijven uitvoeren. Daarnaast gaan we verder met de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie, zodat we onze inwoners, ondernemers en instellingen nóg beter faciliteren en nóg meer verbinden met ons als gemeente.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Marjan van der Weij Ellen van Selm